

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23CoPno/2/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2120203426
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Bundzelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2120203426.2

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľubica Bundzelová a sudkýň: JUDr. Daša Kontríková a JUDr. Terézia Mecelová, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: C. K., nar. XX.X.XXXX a P. K., nar. X.X.XXXX, zastúpené procesným opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, deti rodičov - matka: U. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX G. XX, zastúpená: Marián Galbavý, advokátska kancelária s.r.o., so sídlom Kapitulská 6, Trnava, a otec: Mgr. T. K., nar. XX.X.XXXX, bytom XXX XX G. XX, o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností a určenie výživného, rozhodujúc o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 15.6.2020, rozhodujúc o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia počas odvolacieho konania, po podaní odvolania otca proti uzneseniu Okresného súdu Trnava, č. k. 37P/9/2020-61 zo dňa 10. júla 2020 v časti vyživovacej povinnosti, takto

rozhodol:

I. Uznesenie súdu prvej inštancie sa m e n í tak, že maloleté deti C. K., nar. XX.X.XXXX a P. K., nar. X.X.XXXX sa ponechávajú v osobnej starostlivosti matky a obaja rodičia sú oprávnení maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok v bežných veciach.

Otec je oprávnený stýkať sa s maloletými deťmi každý párný týždeň v mesiaci, a to od piatku od 15.00 hod. do nedele do 18.00 hod. a každý týždeň v stredu od 16:00 hod. do 18:00 hod. s tým, že v týchto termínoch si maloleté deti prevezme v mieste bydliska matky a na tom istom mieste ich aj odovzdá. Matka je povinná deti na stretnutie s otcom riadne pripraviť a v určený deň a hodinu ich otcovi odovzdať.

Neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania o návrhu na úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom.

Vo zvyšnej časti uznesenie súdu prvej inštancie sa v napadnutej časti výroku I., o výživnom p o t v r d z u j e .

II. Odvolací súd návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia na zverenie maloletých detí do striedavej starostlivosti rodičov z a m i e t a .

odôvodnenie:

1. Súd na návrh matky nariadil neodkladné opatrenie v znení :

I. Otec je povinný platiť na maloletého C. výživné vo výške 100,- eur a na maloletého P. vo výške 100,- eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky.

II. Súd návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia v prevyšujúcej časti zamietá.

III. Neodkladné opatrenie bude trvať do vykonateľnosti rozhodnutia súdu o výživnom na maloletých v konaní vo veci samej (v konaní o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností a určenie výživného), ktoré konanie je vedené na tunajšom súde pod sp. zn. 37P/9/2020.

IV. Súd ustanovuje Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, za procesného opatrovníka na zastupovanie maloletých C. a P. v tomto konaní.

2. Rozhodnutie odôvodnil tým, že úpravou neodkladných opatrení zákon umožňuje riešiť také situácie, kde je potrebný rýchly zásah súdu. Predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia je, aby sa aspoň osvedčila potreba väčšinou predbežnej a dočasnej úpravy, o ktorej nemôžu byť vážne pochybnosti, pričom táto úprava sa musí javiť ako naliehavá. K vydaniu neodkladného opatrenia vo veciach starostlivosti o maloletých by mal súd pristúpiť, najmä ak je ohrozená výživa maloletého alebo nie je zabezpečená riadna starostlivosť o maloletého, pričom pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení vo veciach starostlivosti o maloleté dieťa je pre súd rozhodujúcim hľadiskom, ovplyvňujúcim jeho rozhodnutie, záujem maloletého dieťaťa.

3. Súd dospel k záveru, že je v záujme maloletých dočasne upraviť povinnosť otca prispievať na ich výživu, a to do času vykonateľnosti rozhodnutia vo veci samej (ktorá môže predchádzať jeho právoplatnosti, keďže rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením). Rodičia maloletých spolu nežijú, maloletí sú aktuálne v starostlivosti matky, otec na nich od marca 2020 neprispieva, a to aj napriek tomu, že jeho príjem presahuje priemernú mzdu na Slovensku. Matka maloletých je odkázaná na svoj vlastný príjem spolu vo výške cca 608,70 eur, ktorý pozostáva z príjmu z podnikania, invalidného dôchodku a rodinných prídavkov. Súd v rámci rozhodovania o nariadení neodkladného opatrenia nemá priestor na vykonanie podrobného dokazovania ohľadom zistenia osobných a majetkových pomerov rodičov a rovnako opodstatnených výdavkov maloletých a zároveň takéto dokazovanie ani nie je vzhľadom na § 366 CMP potrebné. Matkou vyčíslené mesačné výdavky na maloletého C. (ktorý má 5 rokov) a maloletého P. (ktorý má 3 roky) vo výške 626,84 eur, nemožno v danej fáze konania (pre účely vydania neodkladného opatrenia) považovať za relevantné, nakoľko jednotlivé položky neboli žiadnym spôsobom preukázané. V rámci konania o neodkladnom opatrení podľa § 366 CMP súd môže nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere, pričom tento rozsah výživného sa zásadne odlišuje od jeho rozsahu v konečnom rozhodnutí. Neodkladným opatrením nerozhoduje súd o výške výživného podľa schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, ale rodičovi, ktorého zákonná vyživovacia povinnosť nebola doposiaľ súdnym rozhodnutím upravená, ukladá povinnosť platiť výživné v takej miere, aby výživa dieťaťa nebola žiadnym spôsobom ohrozená. Výživné sa určuje v nevyhnutnej miere a je určené len na uspokojovanie základných životných potrieb oprávneného, pričom nie je rozhodujúce, že povinný je schopný platiť výživné aj vo väčšom rozsahu. Pri určení výšky výživného vychádzal súd zo sumy životného minima určeného na nepľnoleté nezaopatrené dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona (98,08 eur mesačne od 1.7.2020), a podľa vyššie uvedeného považoval výšku výživného 100,- eur na každé dieťa, ktorú bude otec povinný predbežne platiť, za primeranú. Zároveň túto sumu možno od otca vzhľadom na jeho príjem požadovať. Táto suma aspoň čiastočne pokryje náklady na odôvodnené potreby detí, pričom je jednoznačne v záujme maloletých detí, aby mali zabezpečené nevyhnutné výdavky, ktorými sú predovšetkým výdavky na stravu, výdavky na predškolské zariadenia, oblečenie a drogériu. V prevyšujúcej časti, súd návrh matky zamietol, majúc za to, že presahuje rámec neodkladného opatrenia (určenie výživného v nevyhnutnej miere). Určenie výživného v konečnej výške bude predmetom dokazovania v konaní o veci samej, kedy budú spoľahlivo zistené osobné a majetkové pomery rodičov maloletých, preto súd trvanie nariadeného neodkladného opatrenia časovo obmedzil do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej v konaní o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností a určenie výživného.

4. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie v časti výroku I. podal odvolanie otec maloletých detí prostredníctvom svojho právneho zástupcu z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. d), f), g) a h) CSP. Uviedol, že maloleté deti sú v striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov s týždennými intervalmi striedania (v nedeľu v čase okolo 18 h). Na podnet matky bola v mesiaci apríl až máj 2020 vypracovaná aj písomná rodičovská dohoda so striedavou osobnou starostlivosťou, do ktorej boli podrobne zapracované všetky požiadavky matky, keďže matka chcela mať všetky podmienky ohľadom striedavej osobnej starostlivosti „na papieri“. Otec realizáciu striedavej osobnej starostlivosti preukazuje písomnou komunikáciou s matkou. Matka vie, že otec svoje deti neskutočne miluje a veľmi ťažko znáša, keď mu ich matka bezdôvodne odmieta odovzdať v čase kedy má byť s deťmi otec. Túto lásku otca k deťom matka využíva, aby dosiahla vlastné osobné záujmy. Z uvedeného dôvodu rodičovská dohoda ešte nie je podpísaná, lebo matka si neustále stanovuje podmienky za akých ju podpíše. Otec sa snaží urobiť všetko preto, aby tieto podmienky splnil, avšak čo sa týka úveru, matka nedokáže pochopiť, že

otec musí splniť podmienky banky, čo trvá istý čas. Na dosiahnutie týchto osobných záujmov matka využíva maloleté deti a skutočnosť, že otec urobí všetko len aby mohol tráviť čas s deťmi.

5. Obdobné podmienky finančného charakteru si kladie matka aj v súvislosti s faktickou realizáciou striedavej osobnej starostlivosti, teda so samotným odovzdaním detí otcovi. Striedavá osobná starostlivosť sa realizuje, ale otec musí s matkou neustále bojovať.

6. Čo sa týka finančných záležitostí argumentácia, že otec sa žiadnym spôsobom nepodieľa na nákladoch na deti je doslova absurdná. Otec uhrádza väčšinu nákladov na obe maloleté deti spolu mesačne vo výške 1.151,80 eur. Tieto otec uhrádza priamo, neposiela ich matke na účet. V zmysle napadnutého rozhodnutia otec uhrádza matke aj sumu 200 eur. Mesačné náklady otca na maloleté deti sú spolu vo výške 1.351,80 eur. Matka však považuje za podieľanie sa na nákladoch na deti iba platby, ktoré jej otec pošle priamo na jej účet. Otec uhrádza dokonca aj všetky náklady na dom v G., v ktorom býva matka s maloletými deťmi (úver, elektrina, voda, internet spolu suma vo výške cca 800 eur).

7. Otec prestal posilať na účet matky platby, ktorými matka odôvodňuje bezodkladnú potrebu vydania neodkladného opatrenia (viď výpis z účtu založený matkou september 2019 až február 2020), po tom ako sa začala realizovať striedavá osobná starostlivosť, keďže otcovi sa zvýšili výdavky na maloleté deti počas pobytu u neho a matke sa naopak znížili. Matka má na maloleté deti celkové mesačné náklady vo výške 416,87 eur, čo je výrazný nepomer v porovnaní s nákladmi otca, pričom príjem otca a matky je porovnateľný. Matka síce uvádza, že jej mesačné náklady na mal. deti sú vo výške 626,84 eur, avšak ide o umelo nafúknuté výdavky najmä po zohľadnení, že sa rodičia starajú o deti striedavo v týždňových intervaloch. Keďže otec už nezvládal všetko financovať, s matkou sa dohodol, že matka bude uhrádzať od júna 2020 aspoň elektrinu. Matka elektrinu neuhradila a zároveň sa obrátila na súd s návrhom na neodkladné opatrenie, ktorým prvostupňový súd zaviazal otca na platbu vo výške 200 eur, čo je pre otca doslova likvidačné. Keďže chcel otec, aby mu matka odovzdala deti, musel opäť platiť elektrinu vo výške 269,- eur a v zmysle napadnutého rozhodnutia aj sumu 200 eur.

8. Otec má priemerný mesačný príjem spolu suma vo výške 1.555,90 eur (čistý príjem). Je zamestnaný v A. J. P. U. (A.) s priemerným mesačným príjmom za 12 mesiacov (06/2019 až 05/2020) vo výške 1.364 eur. Poberá invalidný dôchodok vo výške 191,90 eur. Príjem matky z podnikania je ročne suma vo výške 16.415,56 eur (mesačne 1.367,96 eur), spolu s invalidným dôchodkom a rodinnými prídavkami je priemerný mesačný príjem matky suma vo výške 1.641,56 eur. Po odpočítaní výdavkov na podnikanie je priemerný mesačný príjem matky suma vo výške 1.236,37 eur (čistý príjem).

9. Navyše matka uvádza aj výpočet osobných výdavkov, ktorým sa snaží preukázať, že nemá na úhradu poplatkov na mal. deti. Otec k tomu dodáva, že matka nepreukázala žiadne osobné výdavky a tieto ani nie sú vo výške 682,85 eur, nakoľko nájomné v sume 113,85 eur neplatí a ostatné osobné výdavky matky sú nafúknuté a nevynakladá ich v uvedenej výške. Otec má za to, že existuje naliehavá potreba zverenia maloletých do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, ktorá je daná záujmom maloletých detí, nakoľko konanie matky nie je v záujme maloletých. Bezodhodne a svojvoľne bráni otcovi v stretávaní s mal. deťmi, tým, že si určuje podmienky za akých otcovi deti odovzdá v čase kedy majú byť deti u otca. Matka deti otcovi odovzdá len ak splní jej podmienku (najčastejšie finančného charakteru). Ak by ju nespĺnil, mal. deti neuvidí. Deti majú právo stretávať sa s otcom a nemajú byť zaťažované porozchodovými problémami, ktoré sú medzi rodičmi. Matka sa doposiaľ nevyrovnala s rozchodom a deti využíva ako zbraň, ktorou by otcovi mohla oplatiť to, že sa s ňou rozišiel. Vzhľadom na vyššie uvedené vznikla bezodkladná potreba, aby otázku starostlivosti o maloleté deti upravil súd, nastavil jasné pravidlá, ponechal doterajší model starostlivosti (striedavá s týždennými intervalmi), ktorý sa realizuje, deťom striedavá starostlivosť vyhovuje, deti sú na otca a striedavú starostlivosť zvyknuté a rodičia sa v otázkach zaistenia potrieb detí vedia dohodnúť. Čo sa však týka samotného odovzdania detí otcovi, komunikácia s matkou je náročná, nevyspytateľná, doslova závislá od toho ako sa matka „vyspí“.

10. Udržanie striedavej osobnej starostlivosti má význam aj pre budúce rozhodnutie vo veci samej, aby mali maloleté deti zabezpečený rovnaký kontakt s oboma rodičmi a aby budúce rozhodnutie vo veci samej zaistilo skutočné potreby detí. Riešenie, ktoré vytvára podmienky pre vznik a eskaláciu napätia medzi rodičmi a tým sťažuje situáciu dieťaťa, nie je v súlade so záväzkami, ktoré pre všetky štátne orgány vyplývajú z článku 3 Dohovoru o právach dieťaťa.

11. Prvostupňový súd zistil nedostatočne skutkový stav, keď vychádzal iba z tvrdenia matky, že deti sú v jej osobnej starostlivosti bez toho, aby mal túto skutočnosť akokoľvek preukázanú. Rovnako nemal preukázané, že matka nejaké platby na maloleté vôbec uhrádza.

12. Napadnuté rozhodnutie trpí aj vadou absencie samotného výroku o starostlivosti o maloleté. Ak chcel prvostupňový súd zaviazat' povinného rodiča na platbu výživného, v prvom rade mal rozhodnúť o otázke starostlivosti o maloleté.

13. Otec má za to, že existuje naliehavá potreba zverenia maloletých do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, ktorá je daná záujmom maloletých detí, nakoľko matka bráni otcovi v stretávaní s mal. deťmi, tým že si určuje podmienky za akých otcovi deti odovzdá.

14. Maloleté deti sú v starostlivosti oboch rodičov, pričom rodičia si ich striedajú v týždňových intervaloch a náklady uhrádzajú tak že otec znáša takmer všetky pravidelné náklady okrem škôlky C. 50 eur (P. do škôlky ešte nechodí až od septembra 2020), krúžkov C. mesačne cca 30 eur, životná poistka obe maloleté cca 100 eur, čo je spolu suma cca 180 eur mesačne. Ostatné náklady hradí ten z rodičov, u koho sa mal. deti aktuálne nachádzajú.

15. Celkové náklady matky na maloleté deti sú vo výške cca 400 eur, zatiaľ čo celkové náklady otca na maloleté deti sú vo výške cca 1.350 eur (doterajšie náklady cca 1.150 eur + suma 200 eur v zmysle neodkladného opatrenia).

16. Čistý príjem matky je cca 1.200 eur a otca cca 1.500 eur. Príjmy oboch rodičov sú teda porovnateľné. Otec má za to, že neexistuje neodkladná potreba dočasnej úpravy vyživovacej povinnosti otca v prospech maloletých detí. Naopak matka je tá, ktorá by sa konečne mala podieľať na plnení vyživovacej povinnosti vo vyššom rozsahu, a to bezodkladne.

17. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti odvolateľ žiada, aby odvolací súd v zmysle ust. § 389 ods. 1 písm. d) CSP zrušil napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie a v zmysle ust. § 391 ods. 1 CSP vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie alternatívne v zmysle ust. § 388 CSP zmenil napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie tak, že matkin návrh na nariadenie neodkladného opatrenia v celom rozsahu zamietne a dočasne zverí obe maloleté deti do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov s týždňovými intervalmi striedania vždy v nedeľu v čase o 18 hod. v mieste bydliska matky na adrese G. XX a prizná odvolateľovi náhradu trov konania.

18. K odvolaniu otca sa vyjadril kolízny opatrovník. Uviedol, že v danom prípade je toho názoru, že bolo potrebné dočasne upraviť vzťahy medzi účastníkmi konania, nakoľko z vyjadrenia oboch rodičov je zrejmé, že rodičia detí nežijú v spoločnej domácnosti, nie sú schopní dohodnúť sa ohľadom úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k malol. deťom. Dočasne upravená výška výživného sa mu vzhľadom na zárobkové možnosti a schopnosti výživou povinného otca javí ako primeraná, pričom konečné rozhodnutie vo veci samej bude vydané až po vykonaní dokazovania a preukázaní skutočností odôvodňujúcich vydanie rozhodnutia. Z uvedeného dôvodu sa stotožňuje s názorom a rozhodnutím súdu prvej inštancie, preto odporúča odvolaciemu súdu, aby napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil.

19. K odvolaniu otca sa vyjadrila matka maloletých. Uviedla, že nemožno sa stotožniť s názorom otca, že uznesenie „trpí vadou absencie samotného výroku o starostlivosti o maloleté deti.“ Maloleté deti sú v osobnej starostlivosti matky, ktorá riadne zabezpečuje výkon rodičovských práv a povinností k maloletým deťom.

20. Matka nesúhlasí s tvrdením otca, že maloleté deti sú v osobnej striedavej starostlivosti oboch rodičov s týždenným intervalom. Tento model starostlivosti sa realizoval výlučne cez letné prázdniny maloletých detí, t. j. ako štandardná úprava styku otca počas letných prázdnin, popri bežnej úprave styku. Od septembra 2020 maloleté deti nastupujú do školského a predškolského zariadenia, pričom maloleté deti zostanú aj naďalej v osobnej starostlivosti matky so štandardnou úpravou styku otca s maloletými deťmi, počas víkendov a po dohode s matkou aj v priebehu kalendárneho týždňa.

21. Je pravda, že matka chcela mať všetky podmienky ohľadom starostlivosti „na papieri“, vzhľadom na skutočnosť, že na Slovensku vypukla koronakríza. Otec počas koronakrízy brával maloleté deti na chatu, pričom matka bola zásadne proti tomu a preto trvala, aby bol styk otca určený súdom / zafixovaný aj prostredníctvom rodičovskej dohody. Otec opakovane prišiel kedykoľvek do domácnosti matky a požadoval styk s deťmi, resp. podľa potreby, ako mu to vyhovovalo. Matka nemala vedomosť, kedy sa otec „objaví“ a preto bolo pomerne problematické nastaviť režim trávenia styku s maloletými deťmi. Matka žila v neistote, pre matku bolo komplikované načasovať si voľnočasové aktivity, vzhľadom na nepravidelný záujem a vôľu otca tráviť s maloletými deťmi styk.

22. Otec sa matke neustále vyhráža, že ju vyhodí na ulicu a zruší jej trvalý pobyt. Otec matku v minulosti presvedčil, aby predala byt v A. a finančné prostriedky z predaja investovala do „spoločného domu“. Aktuálny stav je, že matka nefiguruje na liste vlastníctva ako podielová spoluvlastníčka o veľkosti podielu 1/2 na nehnuteľnosti v G., v ktorej matka býva aj s maloletými deťmi. (napriek investovaniu nemalých finančných prostriedkov do kúpy nehnuteľnosti) Matka je evidovaná len ako spolu dlžníčka na hypotekárnom úvere, ktorý bol spoločne s otcom braný z banky za účelom kúpy nehnuteľnosti. Z uvedeného dôvodu má matka obavu, že otec kedykoľvek vstúpi do nehnuteľnosti, ktorá je toho času jej obydľím a matku aj s maloletými deťmi vystaňuje. Z uvedeného dôvodu matka žije v neustálej neistote, že príde o „strechu nad hlavou.“

23. Matka zásadne nesúhlasí, že otec uhrádza na obe deti výdavky vo výške 1.351,80,- eur. Je potrebné zdôrazniť, že otec je výlučným vlastníkom rodinného domu, v ktorom žije matka aj s maloletými deťmi. V tabuľke otec uvádza výlučne výdavky - hypotéku, plyn, vodu elektrinu, teda výdavky súvisiace s nehnuteľnosťou. Výdavky, ktoré otec uhrádza je nutné započítať ako výdavok, ktorý vynakladá na maloleté deti, ale nie v polovici na každé maloleté dieťa. (ako otec uvádza v tabuľke) Výdavok otca je potrebné započítať len v primeranej výške. Okrem nákladov na chod nehnuteľnosti sa otec žiadnymi výdavkami nepodieľa na výdavkoch na maloleté deti a tieto znáša výlučne matka.

24. Otec opustil spoločnú domácnosť v septembri 2019. Od opustenia spoločnej domácnosti otec opakovane neuhradil výdavky spojené s nehnuteľnosťou v dôsledku čoho bola matka, ako spoludlžníčka vyzvaná bankou na úhradu splátok za hypotekárny úver. Otec od marca 2020 na maloleté deti neprispel, výživné vo výške 200,- eur uhrádza od augusta 2020, teda od vydania uznesenia.

25. Nesúhlasí s tvrdením otca, že „matka síce uvádza, že jej mesačné náklady na mal. deti sú vo výške 626,84 eur, avšak ide o umelo nafúknuté výdavky najmä po zohľadnení, že sa rodičia starajú o deti striedavo v týždňových intervaloch“. Opäť zdôrazňuje, že styk otca sa realizoval v týždenných intervaloch, len počas letných prázdnin, t. j. išlo o stav dočasný, ako absolútne štandardná súčasť realizácie styku otca s maloletými deťmi počas letných prázdnin.

26. Vo vzťahu k námietkam otca k výdavkom matky na maloleté deti považuje výdavok na stravné v sume 370,- eur za plne odôvodnený. Ide o skutočný výdavok matky na stravu maloletých detí, pričom v tejto sume je započítané aj stravné v školskom a predškolskom zariadení. Vo vzťahu k námietke otca na výdavok na oblečenie ide o výdavok, ktorý je odôvodnený potrebám maloletých detí, rovnako tak výdavok na drogériu a školské potreby, ktoré matka kupuje maloletým deťom podľa potreby. Zásadne nesúhlasí s tvrdením otca, že sporenie je dobrovoľná platba matky a preto ju nemožno zahrnúť do výdavkov. Sporenie je výdavok, ktorý je v záujme a prospech maloletých detí, pričom sporenie rodičov maloletým deťom je absolútne štandardným výdavkom, na ktoré súdy v rámci rozhodovacej praxe prihládajú a preto navrhuje jeho započítanie v plnej výške.

27. Okrem uvedeného treba zdôrazniť, že výživné na úhradu ktorého bol otec zaviazaný uznesením pokrýva nevyhnutné výdavky matky na maloleté dieťa, t. j. stravu, drogériu, ošatenie a výdavky spojené s predškolským a školským zariadením. Ako správne konštatoval súd prvej inštancie v odôvodnení uznesenia, vzhľadom na príjem otca je výška výživného v sume 100,- eur na každé maloleté dieťa primeraná a plne odôvodnená. Matka zásadne nesúhlasí, že príjmy oboch rodičov sú porovnateľné, práve naopak, medzi príjmami otca a matky je priepastný rozdiel. Ako bolo uvedené v uznesení, priemerný vymeriavací základ (hrubý príjem) otca za posledných 6 mesiacov je vo výške 2.198,73 eur, teda čistý príjem otca je cca vo výške 1.555,- eur. Otec má príjem o 800,- eur vyšší ako matka, a preto súd postupoval správne, keď otca zaviazal na úhradu výživného.

28. Uznesenie súdu prvej inštancie považuje matka za správne, logické a riadne odôvodnené. Matka má za to, že v konaní osvedčila potrebu bezodkladnej úpravy výživného a navrhuje, aby odvolací súd uznesenie ako vecne správne potvrdil. Maloleté deti sú v osobnej starostlivosti matky, ktorá riadne zabezpečuje starostlivosť o maloleté deti. Príjem matky je v porovnaní s príjmom otca neporovnateľne nižší a potreby maloletých detí odôvodňujú dočasnú úpravu výživného až do právoplatného rozhodnutia vo veci samej.

29. V nadväznosti na vyššie uvedené navrhuje, aby Krajský súd Trnava rozhodol tak, že: Uznesenie Okresného súdu Trnava zo dňa 10. júla 2020, spis. značka 37P/9/2020 - 61 v zmysle § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil.

30. K vyjadreniu matky sa vyjadril otec. Uviedol, že zásadne popiera akékoľvek tvrdenia o tom, že o maloleté deti sa osobne stará výlučne matka a že otcova starostlivosť mala byť len nejaký „letný režim počas prázdnin“. Keďže matka sa z otcovho odvolania proti napadnutému rozhodnutiu dozvedela, že otec k odvolaniu pripojil ich vzájomnú komunikáciu, ktorá preukazuje, že sa rodičia o deti starajú striedavo, matka začala účelovo tvrdiť, že ide o bežný letný režim, aby nejakým spôsobom túto komunikáciu vysvetlila. Tvrdenie matky však neobstoí, nakoľko táto komunikácia nepochádza len z čias letných prázdnin, ale je v nej zachytená komunikácia niekoľkých mesiacov pred letnými prázdninami.

31. Otec opakovane zdôrazňuje, že o maloleté deti sa striedavo starajú obaja rodičia. Je však pravdou, že komunikácia s matkou ohľadom striedania detí je, a aj vždy bola veľmi náročná a nepredvídateľná, nakoľko matka je toho názoru, že o deťoch rozhoduje výlučne ona a deti sú automaticky v jej osobnej starostlivosti titulom, že je matka. Otec sa môže starať o deti, či len stretávať s nimi alebo ich čo i len vidieť iba vtedy, keď mu dovoľí matka.

32. Komunikácia s matkou je teda náročná a nevyspytateľná, nie však ohľadom samotnej výchovy a zabezpečenia potrieb detí, tá je naopak bezproblémová, ale ohľadom samotného odovzdania detí otcovi (viď komunikácia s matkou). Otec aj deti boli vždy len v akejsi neistote, či im matka umožní ísť k otcovi. Takéto nestabilné prostredie prirodzene negatívne pôsobí na všetkých účastníkov najmä na maloleté deti.

33. Celá táto náročná komunikácia s matkou je spôsobená tým, že matka k otcovi prechováva negatívne emócie z dôvodu, že otec sa s ňou rozišiel a takýmto spôsobom mu chce oplatiť rozchod a súčasne pomocou detí z tejto situácie vyťažiť aj finančné benefity, keďže návrat otca, ktorý všetko matke a deťom financoval, už nie je možný. Súčasne sa otec snažil riešiť problém s matkou aj cestou odbornej pomoci. Obrátil sa priamo na UPSVAR Trnava so žiadosťou o využitie služieb psychológa alebo mediátora za účelom zlepšenia ich vzájomného vzťahu. Je pravdou, že pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení súd nemusí osvedčiť všetky skutočnosti, ale musí osvedčiť aspoň podstatné skutočnosti, ktoré by umožnili prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť dočasná ochrana.

34. Uvedené vyplýva aj z Uznesenia Ústavného súdu SR zo dňa 18.07.2018, sp. zn. I. ÚS 252/2018-29. Matka doposiaľ žiadnym spôsobom neosvedčila, že deti sú v jej osobnej starostlivosti, a to ani v jej vyjadrení k otcovmu odvolaniu. Naopak otec preukázal, že deti sú v striedavej os. starostlivosti.

35. Prvostupňový súd nemôže argumentovať ani tým, že osobnú starostlivosť mal osvedčenú, nakoľko mu to logicky vyplynulo z matkou vykonaných úhrad za maloleté. Matka v návrhu na neodkladné opatrenie neosvedčila, že nejaké výdavky na maloleté deti vôbec uhrádza. Až vo svojom vyjadrení k odvolaniu otca založila výpis z účtu o úhrade poplatku za škôlku a stravu v škôlke za staršieho C. spolu v sume cca 50 eur (mladší P. do škôlky ešte nechodil až od septembra). Matka teda neosvedčila ani to, že nejaké úhrady za deti vôbec uhrádza.

36. Tvrdenia matky, že otec sa žiadnym spôsobom nepodieľa na nákladoch na maloleté deti sa ukázali ako nepravdivé. Otec preukázal, že sám financuje všetky náklady spojené s bývaním detí a matky v jeho dome, ktorý im prenechal spolu vo výške cca 800 eur. V súvislosti s bývaním matky a detí si otec dovoľí uviesť, že matka sa v septembri 2020 z jedného dňa na druhý účelovo presťahovala z rodinného domu v G. XX do obecného bytu G. XXX. Urobila tak keďže z otcovho odvolania jej bolo zrejmé, že za situácie, keď jej otec uhrádza všetky náklady, požadované výživné nedostane. Urobila tak aj napriek tomu, že otec vyhovel všetkým jej požiadavkám, ktoré mala v súvislosti s bývaním v dome a pripravil ňou požadovanú

písomnú zmluvu o užívaní domu (a už vôbec nie je pravdou, že by sa jej vyhrážal vystaňovaním). Ďalej je potrebné zdôrazniť, že presťahovanie z domu so záhradou a zvieratami do malého 2 i bytu, nie je určite v záujme detí navyše za súčasných prísnych protiepidemiologických opatrení, kedy by deti mohli tráviť čas v dome vonku v záhrade a nie zatvorené v byte. Matka sa sama teda dobrovoľne presťahovala hoci jej a deťom otec vytvoril oveľa priaznivejšie podmienky na bývanie v dome. Matka taktiež neosvedčila skutočnosť, že jej príjem spolu s invalidným dôchodkom a prídavkami na deti je vo výške cca 600 eur. Príjem matky (čistý) predstavuje sumu cca 1.250 eur, a teda je porovnateľný s príjmom otca cca 1.550 eur (matka uvádza vo svojom vyjadrení nesprávne sumy príjmov oboch rodičov). V neposlednom rade ako už otec uviedol aj vo svojom odvolaní, napadnuté rozhodnutie trpí aj vadou samotnej absencie výroku o starostlivosti, od ktorého je priamo závislý výrok o výživnom. Ďalším dôvodom prečo mal súd ex offa upraviť otázku starostlivosti o deti je, že už zo samotného matkinho návrhu na vydanie neodkladného opatrenia, či z návrhu vo veci samej, je zrejmé, že medzi matkou a otcom nie sú ideálne vzťahy, sú sprevádzané porozchodovými emóciami matky a tieto môžu v budúcnosti ohroziť realizáciu styku otca s deťmi.

37. Celá táto napätá situácia s matkou vyvrcholila dňa 04.10.2020 po tom ako otec nevyhovel ďalším finančným požiadavkám matky. Otec má za to, že neexistuje neodkladná potreba dočasnej úpravy vyživovacej povinnosti otca v prospech maloletých detí. Naopak však existuje neodkladná potreba dočasného zverenia maloletých do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, ktorá je daná záujmom maloletých detí.

38. Na základe všetkých doteraz otcom uvádzaných skutočností žiada, aby odvolací súd rozhodol v zmysle otcom podaného odvolania zo dňa 13.08.2020, pričom súčasne zohľadnil návrh otca na vydanie neodkladného opatrenia zo dňa 22.10.2020.

39. Otec zároveň v odvolacom konaní podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia. Uviedol, že po rozchode s matkou v septembri 2019 sa z domu odsťahoval a prenechal dom v záujme maloletých maloletým spolu s matkou. Aj po odsťahovaní z domu otec ďalej uhrádzal všetky poplatky súvisiace s bývaním v dome (cca 800 Eur), kde bývala iba matka s maloletými.

40. V septembri 2020 sa matka náhle presťahovala do obecného bytu G. XXX. Matka sa presťahovala aj napriek tomu, že otec vyhovel jej požiadavke a pripravil na jej výslovnú žiadosť písomnú zmluvu o užívaní domu, ktorá zohľadňovala všetky jej požiadavky (bezplatné užívanie domu, súkromie a zákaz otca vstupovať do vlastného domu, atď).

41. Náhle presťahovanie matky do obecného bytu sa nedá vyhodnotiť inak ako účelové konanie matky v snahe získať požadované výživné 500 eur, nakoľko matka z odvolania otca z 13.08.2020 proti neodkladnému opatreniu zistila, že bývaním v dome sa jej výrazne znižuje možnosť získať požadovanú sumu výživného. Samotné odsťahovanie nie je v záujme maloletých, nakoľko matka zo dňa na deň vytrhla deti z ich prirodzeného prostredia t.j. z domu, kde vyrastali a kde mali aj záhradku, zvieratá, pričom ich presťahovala ich do 2-izbového obecného bytu, ktorý určite neposkytuje také možnosti a komfort ako rodinný dom vzhľadom aj na aktuálnu epidemiologickú situáciu.

42. Po odsťahovaní otca z domu v G. prebiehala starostlivosť otca o deti tak, že otec chodil za deťmi do domu v G. približne 3 až 4-krát týždenne a trávil s deťmi čas po ich príchode zo škôlky až do večerných hodín, pričom niekedy v dome aj prespával. Takto sa realizovala starostlivosť otca o deti od septembra do decembra 2019. Od decembra 2019 sa rodičia dohodli, že otec si deti bude brať do jeho domácnosti, pričom si rodičia budú deti striedať v nepravidelných intervaloch podľa ich aktuálnej dohody.

43. Od apríla 2020 sa realizuje striedavá osobná starostlivosť s pravidelnými týždennými intervalmi striedania s odovzdaním v nedeľu približne o 18 h v mieste bydliska matky.

44. Medzi otcom a matkou prebiehajú mimosúdne rokovania ohľadom vyporiadania ich spoločných záväzkov. Otec sa pokúšal s matkou niekoľkokrát komunikovať avšak neúspešne. Matka odmietla akúkoľvek snahu dohodnúť sa ohľadom ďalšej starostlivosti či styku s deťmi. Matka vie, že otec svoje deti neskutočne miluje a veľmi ťažko znáša, keď mu ich matka bezdôvodne odmieta odovzdať v čase, kedy majú byť deti s otcom. Čo sa týka doterajšej realizácie striedavej osobnej starostlivosti, po rozchode si rodičia maloleté deti striedali zo začiatku v nepravidelných intervaloch a od apríla 2020 v pravidelných

týždenných intervaloch v nedeľu v čase okolo 18 h, kedy otec deti prevzal a aj odovzdal v mieste bydliska matky.

45. Domácnosť otca (rodinný dom v A., ktorého nie je vlastníkom) je prispôsobená potrebám detí, kde majú deti vlastnú detskú izbu, osobné veci a hračky. Vzdialenosť medzi domácnosťou otca a matkinou domácnosťou či škôlkou je do 30 minút, čo plne umožňuje realizáciu striedavej osobnej starostlivosti.

46. Otec si dokáže prispôbiť svoje pracovné aktivity tak aby sa mohol o maloleté deti osobne starať. Záverom dáva otec do pozornosti, že striedavá osobná starostlivosť má prednosť pred zverením do osobnej starostlivosti len jednému z rodičov, čo vyplýva aj zo súdnej praxe tunajšieho súdu: „V prvom rade súd potrebuje zdôrazniť, že striedavá osobná starostlivosť je považovaná za najvhodnejšiu formu starostlivosti o maloleté dieťa, pričom zo znenia § 24 ods. 2 zákona o rodine je zrejmé, že má prednosť pred zverením dieťa do starostlivosti len jedného z rodičov, ak je splnená podmienka, že bude v záujme maloletého dieťaťa. Striedavá osobná starostlivosť vyjadruje skutočnosť, že dieťa má nielen matku, prípadne nielen otca, ale potrebuje oboch rodičov a že pre maloleté dieťa je najlepšie, ak má rovnocenný vzťah s oboma rodičmi, a ak sa obaja rodičia podieľajú na jeho výchove.“ (Uznesenie Okresného súdu Trnava zo dňa 09.04.2020, sp. zn. 11P/13/2019-207)

47. Od 04.10.2020 matka bráni akémukoľvek kontaktu detí s ich otcom, a to až pokiaľ nerozhodne súd. Nevyhnutnosť nariadenia neodkladného opatrenia je daná aj tým, že je veľmi málo pravdepodobné, že rozhodnutie vo veci samej možno očakávať v blízkej dobe. Bránením otcovi v kontakte s deťmi hrozí odcudzenie a narušenie ich vzťahu, ktoré môže mať nezvratné následky. Deti sú malé a veľmi citlivé, nemusia dávať vždy verbálne najavo svoje pocity, avšak prežívajú ich hlboko vnútri, pričom negatívne dôsledky sa môžu prejaviť v budúcnosti na ich psychickom či fyzickom zdraví. Deti majú právo stretávať sa s otcom a nemajú byť zaťažované porozchodovými problémami, ktoré sú medzi rodičmi. Deti aj otec jednoducho žijú v neistote, kedy a či sa vôbec uvidia. Deti potrebujú aj otca, mužský vzor o to viac, že sú chlapci. Rola oboch rodičov je vo vývine dieťaťa nenahraditeľná a nemá byť závislá na subjektívnom a situačnom rozhodnutí len jedného z rodičov.

Zverením detí neodkladným opatrením do striedavej osobnej starostlivosti bude prebiehať starostlivosť o deti rovnako ako doteraz, a teda túto budú naďalej zabezpečovať obaja rodičia. Pre deti teda nedôjde k žiadnej zmene (napr. v striedaní domácností, v režime, v zaužívaných výchovných pravidlách a fungovaní).

48. Navrhol, aby súd nariadil neodkladné opatrenie v znení:

I. Súd dočasne zveruje maloletého C. K., nar. XX.XX.XXXX a maloletého P. K., nar. XX.XX.XXXX do striedavej osobnej

starostlivosti oboch rodičov a to tak, že otec je povinný zabezpečovať osobnú starostlivosť o mal. C. a mal. P. každý nepárny týždeň v roku od nedele v čase od 18.00 hod. do nasledujúcej nedele do 18.00 hod. Matka je povinná zabezpečovať osobnú starostlivosť o mal. C. a mal. P. každý párny týždeň v roku od nedele v čase od 18.00 hod. do nasledujúcej nedele do 18.00 hod. Každý z rodičov je povinný maloleté deti v stanovenom čase odovzdať do osobnej starostlivosti druhého rodiča a prevziať z osobnej starostlivosti druhého rodiča v mieste bydliska matky G. XXX. Každý z rodičov je povinný v stanovenom čase odovzdať maloleté deti do osobnej starostlivosti druhého rodiča s ich osobnými vecami a riadne ich pripraviť.

II. Zastupovať mal. C. K., nar. XX.XX.XXXX a mal. P. K., nar. XX.XX.XXXX a spravovať ich majetok sú oprávnení obidvaja rodičia.

III. Výživné sa neurčuje.

IV. Týmto rozhodnutím sa ruší Uznesenie Okresného súdu Trnava, sp. zn.: 37P/9/2020-61 zo dňa 10.07.2020.

V. Toto rozhodnutie sa v y d á v a na čas do právoplatného skončenia konania o návrhu matky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým a určenie výživného vedené na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 37P/9/2020.

VI. Toto rozhodnutie je p r e d b e ž n e v y k o n a t e ľ n é.

49. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie otca bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným účastníkom, v neprospech ktorého bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d) CSP), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ v odvolaní použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP v spojení s

§ 62 ods. 1 CMP), preskúmal napadnuté uznesenie bez viazanosti rozsahom (§ 65 CMP) a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), bez potreby zopakovania alebo doplnenia dokazovania (§ 68 CMP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie otca je čiastočne dôvodné.

50. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu s poukazom na obsah preskúmaného uznesenia i argumenty otca predostreté v odvolacom konaní i v jeho návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia bolo posúdiť, či sú splnené zákonné podmienky a dané skutkové okolnosti neodkladným opatrením zveriť maloleté deti do striedavej osobnej starostlivosti rodičov.

51. V zmysle § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

52. V zmysle § 325 ods. 1 Civilného sporového poriadku neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. V ods. 2 tohto ustanovenia pod písm. a) až h) zákon demonštratívne vymenúva možné obsahy neodkladných opatrení. Podľa ods. 3 tohto ustanovenia za podmienok ustanovených osobitným predpisom môže súd nariadiť kontrolu dodržiavania neodkladným opatrením nariadenej povinnosti technickými prostriedkami.

53. V zmysle § 329 ods. 1 veta prvá Civilného sporového poriadku súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

54. V zmysle § 329 ods. 2 Civilného sporového poriadku pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

55. V zmysle § 360 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

56. V zmysle Čl. 24 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie pri všetkých opatreniach prijatých orgánmi verejnej moci alebo súkromnými inštitúciami, ktoré sa týkajú detí, sa musia v prvom rade brať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa.

57. V zmysle Čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

58. V zmysle § 28 ods. 2 Zákona o rodine rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

59. Podľa § 362 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý bol podaný v priebehu odvolacieho konania, je príslušný rozhodnúť odvolací súd. Odvolací súd môže neodkladné opatrenie nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

60. Neodkladné opatrenie je v zásade prípustné iba v dvoch prípadoch, a to pri potrebe bezodkladne upraviť pomery a pri obave, že exekúcia bude ohrozená. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia môže súd rozhodnúť aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. V konaní o prejednaní návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia na včasné zabezpečenie neodkladnej úpravy nie je nevyhnutné vykonať dôkazy ako v konaní vo veci samej, na ich nariadenie je postačujúce, ak účastník osvedčí potrebu nevyhnutnej neodkladnej ochrany práv a právom chránených záujmov. Ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bolo totožný s výrokom vo veci samej.

61. Odvolateľ namietal, že napadnuté rozhodnutie trpí aj vadou absencie samotného výroku o starostlivosti o maloleté. Ustanovenie § 366 CMP predpokladá, že súd neodkladným opatrením môže nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere. Ku každému prípadu je potrebné pristupovať individuálne, a pokiaľ medzi rodičmi nie je sporné u koho sa maloleté deti nachádzajú a v tomto smere nie je medzi

rodičmi konflikt, postačuje, ak sa neodkladným opatrením rozhodne iba o výživnom, pokiaľ je osvedčená naliehavá potreba rozhodnúť neodkladným opatrením o výživnom.

62. V danom prípade je však dôvodným a bola osvedčená potreba rozhodnúť neodkladným opatrením i o dočasnom zverení maloletých detí. V odvolaní a i v samotnom návrhu otca tento uvádza, že má za to, že existuje naliehavá potreba zverenia maloletých do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, ktorá je daná záujmom maloletých detí, nakoľko matka bráni otcovi v stretávaní s mal. deťmi, tým že si určuje podmienky za akých otcovi deti odovzdá. Od apríla 2020 sa realizuje striedavá osobná starostlivosť s pravidelnými týždennými intervalmi striedania s odovzdaním v nedeľu približne o 18 h v mieste bydliska matky. Od 04.10.2020 matka bráni akémukoľvek kontaktu detí s ich otcom, a to až pokiaľ nerozhodne súd.

63. Matka maloletých poprela tvrdenia otca o striedavej osobnej starostlivosti rodičov, potvrdila tú skutočnosť, že striedavá osobná starostlivosť prebiehala cez letné prázdniny.

64. Vo všeobecnosti možno skonštatovať, že ideálnym stavom je, keď dieťa môže vyrastať v starostlivosti oboch rodičov - otca i matky. Zároveň je však potrebné podotknúť, že základným právom dieťaťa je právo na pokojné a harmonické rodinné prostredie a je povinnosťou rodičov mu takéto prostredie zabezpečiť. V prípade, že medzi rodičmi dieťaťa dochádza k dlhodobejším nezhodám, prípadne obaja alebo jeden z nich sa správa neprimerane a ich spolužitie nevytvára vhodné prostredie pre zdravý rast dieťaťa, je dôvodné, ak sa dieťa zverí do osobnej starostlivosti len jedného z nich a upravia sa rodičovské práva a povinnosti. V prejednávanej veci medzi rodičmi dochádza k rozporom v starostlivosti o maloletých, čo napokon potvrdil i otec. Uviedol, že od 04.10.2020 matka bráni akémukoľvek kontaktu detí s ich otcom a to až pokiaľ nerozhodne súd. Uviedol tiež, že komunikácia s matkou je teda náročná a nevyspytateľná, nie však ohľadom samotnej výchovy a zabezpečenia potrieb detí, tá je naopak bezproblémová, ale ohľadom samotného odovzdania detí otcovi.

65. V konaní vo veci samej, to je o úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom, matka žiada zveriť maloleté deti do jej výlučnej osobnej starostlivosti a z podaní otca vyplýva, že otec žiada zveriť maloletých do striedavej osobnej starostlivosti rodičov.

66. V záujme dieťaťa je predovšetkým aby vyrastalo v atmosfére šťastia, lásky, porozumenia, stability, tolerancie a harmónie a aby jeho výchova smerovala k pozitívnemu rozvoju jeho osobnosti, nadania a rozumových a fyzických schopností, mravnému duchovnému a sociálnemu rozvoju a aby boli rešpektované všetky jeho práva uvedené v Dohovore o právach dieťaťa, ako aj v iných právnych predpisoch.

67. Odvolací súd poukazuje na to, že medzi rodičmi v súčasnej dobe nie je možný konsenzus ohľadne úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým, ktorý by bol v záujme maloletých detí. Vzťah medzi nimi je narušený, nie sú schopní sa dohodnúť o osobnej starostlivosti do času, kým vo veci nerozhodne súd prvej inštancie vo veci samej a preto je tu osvedčená potreba dočasne upraviť pomery účastníkov najmä s ohľadom na záujem maloletých detí. Z obsahu spisu je zrejmé, že rodičia spolu nežijú, doposiaľ nedošlo medzi nimi k žiadnej dohode (a ani nebolo rozhodnuté súdom) o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým, aktuálne sú maloleté deti v osobnej starostlivosti matky a s otcom sa stretávali podľa dohody rodičov, ktorá je problematická. Za tohto stavu sa javí odvolaciemu súdu nevyhnutným právne upraviť stav starostlivosti o maloleté deti, a to neodkladným opatrením, ktorým sa maloleté zveria dočasne do osobnej starostlivosti matky do skončenia konania vo veci samej. Týmto sa totiž podľa názoru odvolacieho súdu dosiahne právna istota medzi účastníkmi konania v otázke osoby majúcej maloletých v permanentnej starostlivosti (s výnimkou obdobia styku otca s maloletým). S odvolacími námietkami otca požadujúcim zverenie maloleté deti do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov a že matka neosvedčila potrebu zveriť maloleté deti do jej starostlivosti sa odvolací súd nestotožňuje. Tu je nevyhnutné zdôrazniť nielen problematickú komunikáciu medzi rodičmi ohľadom starostlivosti, ktorá sa môže odraziť na i na mentálnom vývoji maloletých, ale i samotná matka v komunikácii uvádza, že deti sú ešte malé, na ňu silno citovo naviazané a neprosieva im dlhý pobyt u otca, keď deti potrebujú stabilné výchovné prostredie. Odvolací súd zdôrazňuje, že sa jedná len o dočasnú úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému, pričom o konečnej úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým bude možné rozhodnúť až po vykonaní riadneho dokazovania v konaní vo veci samej. Preto odvolací súd nepovažuje za prijateľné, aby v tomto

štádiu a hlavne bez vykonania riadneho dokazovania vo veci samej boli maloleté deti neodkladným opatrením zverené do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov (ktorú matka popiera) tak, ako to otec požaduje v odvolaní proti uzneseniu o nariadení neodkladného opatrenia, ale i v samotnom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

68. Pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je určujúci aktuálny stav, resp. terajšie pomery vo vzájomných vzťahoch účastníkov, a vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti tak možno konštatovať, že situácia v rodine bude zastabilizovaná dočasným zverením maloletých do osobnej starostlivosti matky a úpravou styku otca s maloletými. Za súčasného stavu konania považuje odvolací súd existujúci stav za zachovávajúci tak rodičovské práva otca, ako i potrebnú ochranu záujmov maloletých, za vyhovujúci. Ide pritom o provizórny inštitút, pričom v tomto prípade ide len o faktické opatrenie, ktoré nepredvída otázku budúcej osobnej starostlivosti.

69. Odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie dospel k záveru, že v danom prípade boli naplnené podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia na uloženie povinnosti otcovi platiť na maloletých výživné, nakoľko otec si dobrovoľne pravidelnými mesačnými platbami do rúk matky riadne neplnil vyživovaciu povinnosť k maloletým. Otec v odvolaní namietal a uvádzal, že otec uhradza väčšinu nákladov na obe maloleté deti spolu mesačne vo výške 1.151,80 eur. Tieto otec uhradza priamo, neposiela ich matke na účet. Tiež uviedol, že čistý príjem matky je cca 1.200 eur a otca cca 1.500 eur. Príjmy oboch rodičov sú teda porovnateľné, v septembri 2020 sa matka náhle presťahovala do obecného bytu G. XXX.

70. Odvolací súd považoval za dôvodné, aby bola otcovi uložená povinnosť dočasne platiť na maloletých výživu v nevyhnutnej miere. V konaní dosiaľ neboli komplexne preukazované možnosti, schopnosti a majetkové pomery rodičov. Otec sám priznal, že jeho čistý príjem je cca 1.500 eur, pričom príjem matky podľa jeho tvrdenia je cca 1.200 eur. Pokiaľ si matka svoju bytovú otázku vyriešila tým, že sa odsťahovala z domu otca maloletých detí do obecného bytu, nemožno jej to vytýkať najmä za situácie, keď vzťahy medzi rodičmi maloletých sú napäté. Pokiaľ otec uhradza náklady na svoju nehnuteľnosť, nemožno povedať, žeby tým hradil výživné na maloleté deti, aj za predpokladu, že tieto v ňom bývali. Uviedol však, že od septembra 2020 sa matka odsťahovala do obecného bytu. Za tejto situácie bolo potom dôvodným za výživné v nevyhnutnej miere (§ 366 Civilného mimosporového poriadku), považovať výživné vo výške 100,- eur mesačne na každé maloleté dieťa. Takto určené výživné odvolací súd považoval za výživné v nevyhnutnom rozsahu berúc do úvahy zistený skutkový stav vyplývajúci z doterajšieho dokazovania s tým, že úprava práv a povinností k maloletým deťom, to je aj výška výživného bude predmetom rozhodovania súdu vo veci samej po vykonaní riadneho a úplného dokazovania.

71. Žiada sa tiež zdôrazniť, že pri nariadení neodkladného opatrenia súd nemusí a pre krátkosť času ani nemôže vykonávať dokazovanie v rovnakej forme a rozsahu ako pri rozhodovaní vo veci samej. V konaní vo veci samej bude vykonané riadne dokazovanie, v rámci ktorého budú náležite zistené všetky rozhodujúce skutočnosti, obaja rodičia budú môcť dostatočne prezentovať svoje návrhy a postoje budú zistené osobné, majetkové, zárobkové pomery na strane rodičov maloletého dieťaťa, budú náležite zistené všetky rozhodujúce skutočnosti a súd bude môcť vo veci meritórne rozhodnúť o zverení maloletých detí do starostlivosti rodičov a o výške výživného, sledujúc pritom primárne záujem maloletých detí.

72. Pokiaľ ide o otázku úpravy styku otca s maloletými deťmi neodkladným opatrením, aj tu odvolací súd konštatuje existenciu potreby dočasnej úpravy týchto vzťahov. Komunikácia ohľadom styku otca s deťmi je problematická a preto bolo dôvodným dočasne upraviť i styk otca s deťmi. Predbežná úprava styku je síce druh neodkladného opatrenia, ktorý nie je uvedený ani v ustanovení § 325 ods. 2 Civilného sporového poriadku v spojení s ustanoveniami § 360 - 368 o neodkladných opatreniach a iných opatreniach súdu Civilného mimosporového poriadku s ohľadom na len príkladný výpočet možných neodkladných opatrení, avšak aj toto neodkladné opatrenie zodpovedá účelu zabezpečenia dočasnej úpravy pomerov účastníkov konania.

73. Zákon zasahuje do úpravy styku s maloletým dieťaťom len v špecifických, neštandardných situáciách s tým, že uprednostňuje dohodu o úprave styku s maloletým dieťaťom a rozhodovanie súdu prichádza do úvahy až po zistení, že takáto dohoda nie je možná. Pri rozhodovaní o styku je dôležité zvážiť okolnosti tak na strane maloletého dieťaťa, ako je najmä jeho vek, zdravotný stav, vzťah k rodičovi, ktorý ho

nemá v starostlivosti, doterajší spôsob a rozsah styku, denný režim, školské a mimoškolské aktivity, ako aj okolnosti na strane rodičov, ako je najmä ich vzájomný vzťah, časové a ekonomické možnosti, rodinné pomery, vzdialenosť medzi bydliskom dieťaťa a rodiča, časová odlúčenosť, citová naviazanosť. Hlavným účelom styku je, aby zostal zachovaný vzťah maloletého dieťaťa a rodiča, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, keď napriek nezhodám medzi rodičmi je základným právom dieťaťa, aby malo kontakt s obidvoma rodičmi. Zároveň je však úlohou oboch rodičov, aby svoje nezhody a konflikty v žiadnom prípade neprenášali na maloleté deti, na ktoré uvedená situácia pôsobí nepriaznivo. Právna úprava styku rodičov s ich maloletými deťmi nevedie k obmedzeniu práv rodičov, ale práve naopak, prostredníctvom tejto úpravy sa prispieva k ich garancii. Keďže právo na styk je nespochybniteľným právom maloletých, ako aj ich otca, je nutné hľadať riešenie úpravy styku tak, aby bolo v čo najlepšom záujme maloletých detí.

74. V rámci rozhodovania o úprave styku neodkladným opatrením (za stavu, že rodičia sa nevedia dohodnúť o rozsahu styku otca s maloletými) je opäť potrebné zdôrazniť, že sa jedná len o dočasnú úpravu styku do skončenia konania vo veci samej, keď maloleté deti majú 5 a 3 roky, otec sa s maloletými často stretával a má vytvorené vhodné podmienky pre zabezpečenie starostlivosti o maloletých po dobu trvania styku. Preto odvolací súd považoval za žiadúce, aby bol styk otca s maloletými upravený tak, aby bolo umožnené utužovanie vzájomných citových väzieb medzi otcom a maloletými, o ktorých intenzite nemá odvolací súd žiadne pochybnosti.

75. Odvolací súd opakovane vyslovene prizvukuje, že pri výkone rodičovských práv a povinností sú rodičia v prvom rade povinní chrániť záujmy svojho maloletého dieťaťa (§ 28 ods. 2 druhá veta Zákona o rodine), pričom akékoľvek konfrontačné správanie rodičov rovnako nie je na prospech maloletých detí, a preto dôrazne apeluje predovšetkým na ich rodičov, aby nadradili záujmy a prospech svojich maloletých detí nad vlastné záujmy a negatívne postoje voči druhému rodičovi.

76. Pri riadení sa všetkými už opísanými úvahami odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie v zmysle ust. § 388 CSP zmenil, zveril maloleté deti do osobnej starostlivosti matky, súd upravil styk otca s maloletými deťmi spôsobom uvedeným vo výroku tohto uznesenia a v napadnutej časti vyživovacej povinnosti s použitím ustanovenia § 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku ako vo výroku vecne správne ho potvrdil.

77. Zároveň odvolací súd vzhľadom na vyššie uvedené má za to, že návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadal zveriť maloleté deti do dočasnej sriedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov nie je dôvodný a preto ho zamietol.

78. O náhrade trov konania o neodkladnom opatrení bude rozhodnuté v rozhodnutí, ktorým sa konanie vo veci samej skončí (§ 52 - § 58 CMP).

79. Senát odvolacieho súdu prijal toto uznesenie pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok dovolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok dovolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia dovolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).